

občanů Československa NKVD těsně po osvobození, rabování a znásilňování vojáky Rudé armády. Česká strana zdůrazňovala nutnost zveřejnění podolského archívu. Zároveň velmi kriticky zdůraznila, že v ovzduší antiruských nálad, v rámci jakéhosi rádoby pseudoevropanství mnohdy dochází ke zvratu pohledu na osvobození. Z ruských vojáků, kteří odstraňovali fašismus, se stávají okupanti násilně přinášející komunismus do střední Evropy. Živnou půdou pro tyto falzifikace je utajování pro Čechy, ale i Rusy osudových faktů.

Bylo by užitečné, kdyby Komise mohla některé své záměry naznačit a zveřejnit ve sborníku, který má z pražského zasedání roku 1995, zvláště z vědeckého semináře, vzejít. Navržené projekty bude zajisté možno doplňovat, ale i redukovat. Měla by to být věc konkrétní práce a budoucích dohod, nikoliv této generální debaty.

Zdeněk Okálek

Zpráva o mezinárodní konferenci v Bělehradě "Jesenin dnes"

Od 22. do 25. listopadu 1995 uspořádala katedra slavistiky filologické fakulty v Bělehradě a Srbská slavistická společnost mezinárodní konferenci k 100. výročí Jeseninova narození, a to pod názvem "Jesenin dnes". Zúčastnili se jí v hojném počtu srbských a černohorských rusisté, překladatelé a kritici, ze zahraničních pak rusisté z Makedonie, Bosny, Bulharska, Rumunska, Litvy, Ruska, Francie a České republiky. Kromě standardní konference se konal "kulatý stůl", na němž se v bouřlivé debatě hovořilo o aktuálnosti Jeseninova díla, dále proběhl veřejný Jeseninův večer v přeplněném sále Ruského domu a prezentace nových překladů v přepychových vydáních spojená s jeseninovskou výstavou ve Státní knihovně.

Sama konference měla bohatou náplň. Po úvodním referátu M. Sibirinoviče "Aktuální problémy výzkumu Jeseninova života a díla", kde autor pracoval s nedávno publikovanými dokumenty a studii, zazněla řada vystoupení na obecnější témata, jako např. Umerovův (Rusko) referát, konfrontující Jeseninovu prózu o Americe s jeho Perskými motivy (i zde byla uvedena řada méně známých faktů, např. o vztahu L. Trockého k Jeseninovi), rozsáhlý referát Mily Stojničové o ruské filozofii a vztahu S. Jesenina k ní, subjektivní zpověď Milivoje Jovanoviče o vývojových etapách svého vztahu k Jeseninovi, v nichž se odrážel i stav jeho generace, a referát I. Zacharijevojové ze Sofie o emocionálně obrazném systému Jesenina.

Série referátů byla věnována analýze některých motivů v poezii S. Jesenina. Rumun T. Nedeban hovořil o motivu osamělosti, R. Konstantinovič o zvukové struktuře Jeseninova verše, mladá rusistka z Prištiny I. Antanasijevičová o motivu zvonu, V. Minič z Černé Hory o motivu měsíce. Velmi nadějně se uvedli mladí bělehradští rusisté - Kornelija Ičinová svým srovnáním S. Jesenina a L. Gubanova a Boban Džurič svou analýzou básně Šagane, Šagane.

Následovala řada komparativistických příspěvků: litevská rusistka Natalja Mělniková srovnávala dílo Blokovo a Jeseninovo, Sava Penčić přesvědčivě poukázal na blízkost koncepce profesora Vichrova z Leonovova Ruského lesa k Jeseninovu pojetí přírody, dva referáty - Brajkovičův a Rankovičův - srovnávali Jesenina s Majakovským, a pařížský slavista M. Ristanovič našel mnoho shodných rysů mezi Jeseninem a Lorcou, podle autora "dvěma sloupy evropské poezie XX. století".

Receptí Jesenina v Makedonii se zabýval M. Džurčinov ze Skoplje, o české recepti hovořil M. Zahrádka, o přijetí imazinismu v srbské kritice B. Kosanovič, o litevských překladech Jesenina N. Mělniková a o srbských překladech V. Kostič a X. Markovičová.

Již sama kvantita příspěvků srbských badatelů, ale i nefalšovaný zájem publika na jeseninovském večeru, vzorová vydání Jesenina k letošnímu výročí a fakt, že v Bělehradě aktivně pracuje Společnost S. Jesenina, vydávající časopis Jesenin, svědčí o hlubokém proniknutí Jeseninova díla do srbské kultury, srovnatelném patrně jen s místem básníka v ruské literatuře.

Miroslav Zahrádka

Originální bachtinologický časopis

Dialog - Karnaval - Chronotop 1995, No. 2. Vitěbsk 1995.

Účast na konferenci k 100. výročí narození Michaila Bachtina (1895-1975), kterou pořádala slavistika v slovinské Lublani v říjnu 1995, byla pro mě spojena nejen s přednesem referátu, s nekontroverzní diskusí na různá témata, ale také s řadou osobních setkání, mezi nimiž rozhovory s mladým docentem čerstvě založené univerzity ve Vitěbsku (Bělorusko) N. A. Paňkovem patřily k nejzajímavějším. Paňkov totiž před několika lety (v září 1992) stál u zrodu čtvrtletníku s názvem *Dialog - Karnaval - Chronotop*, který je cele věnován Bachtinovi a širokému kontextu jeho tvorby. V redakční radě časopisu jsou